

Dabas aizsardzības pārvalde

Liepas iezis - Baltā klints

Publicēts: 14.11.2020.

Foto: D.Ozols

Aizsardzības kategorija: aizsargājams ģeoloģisks un ģeomorfoloģisks dabas piemineklis, atrodas [Gaujas Nacionālajā parkā](#).

Kods: LVO440410

Administratīvais iedalījums: Priekuļu novads, Liepas pagasts

Ministru Kabineta noteikumi:

[Nr.175 "Noteikumi par aizsargājamiem ģeoloģiskajiem un ģeomorfoloģiskajiem dabas pieminekļiem"](#)

[Nr. 264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi"](#)

Pārvalde:

sākot ar 2011.gada 1.februāri, aizsargājamā ģeoloģiskā un ģeomorfoloģiskā dabas pieminekļa pārvaldi īsteno vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra pakļautībā esošas tiešās pārvaldes iestādes Dabas aizsardzības pārvaldes struktūrvienība [Vidzemes reģionālā administrācija](#).

Vispārējs raksturojums

Teritorija ir izvietojusies Ziemeļvidzemes zemienes Burtnieka līdzenuma dienvidu daļā, Gaujas senlejā, upes kreisajā krastā.

Dabas piemineklis ir Gaujas kreisajā krastā, un tas viens no retajiem vidējā devona Živetas stāva Gaujas reģionālā stāva Sietiņu

svītas gaišo kvarca smilšakmeņu atsegumiem Latvijā.

Dabas pieminekli veido gandrīz vienlaidus atsegumu sienu Gaujas kreisajā krastā, kas lielākoties paceļas tieši no ūdenslīnijas. Tas ir ainavisks, neparasts gaišpelēku līdz baltu kvarca smilšakmeņu atsegums. Atseguma sienu ir samērā līdzena. Atsegumā novērojamas interesantās tekstūras, sevišķi sēre ar dubulto slīpslāņojumu.

Dabas pieminekļa teritorijā izpaužas mūsdienu ģeoloģiskie procesi – Gaujas sānu erozija un, tās ietvaros, erozija ar upes lediem palu laikā, par ko liecina rievu un nišas atseguma sienā.

Liepas ieža atsegumu joslas kopējais garums ir 390 m, bet kraujas apakšējās, stāvākās daļas augstums ir 15 m. Ārpus galvenā atseguma, teritorijas ziemeļu galā ir neliels atsegums (aiz gravas).

Liepas ieža atsegumos dominē smilšakmeņi ar muldveida slīpslāņojumu, bet vietām var novērot biezas sērijas ar dubulto slīpslāņojumu. Latvijas Universitātes ģeoloģijas studente Edite Grāvelsiņa savā kursa darbā (2014) to interpretējusi kā sēri. Gaujas reģionālā stāva smilšainie nogulumi ir veidojušies seklā baseinā, spēcīgu ūdens straumju ietekmē. Smilts uzkrājusies pa kanāliem migrējošās zemūdens grēdās, taču attīstījušās arī piegultnes sēres vai vidussēres. Sedimentācijas baseins tolaik, domājams, bijusi plūdmaiņu ietekmēta delta. Sietiņu svītas nogulumu pētījumi Bāles-Bērziņu atradnes 2. iecirknī ir ļāvuši secināt, ka smilšainais materiāls ir uzkrājies deltas progradācijas rezultātā. Sietiņu svītas nogulumi ir bagātinājušies ar kvarcu, pateicoties devona baseina austrumu daļā (tagadējā Sietiņu svītas izplatības laukumā) ienākušajām sanešu plūsmām no Fenoskandijas austrumiem, kur devona periodā bija attīstītas dēdējumgarozas.

Dabas pieminekļa teritorijā atrodas Eiropas Savienības aizsargājami biotopi: smilšakmens atsegumi (8220).

Teritoriju nepieciešams saglabāt gan zinātniskiem ģeoloģiskiem (sedimentoloģiskiem, paleontoloģiskiem) pētījumiem, gan kā tipisku Sietiņu svītas ģeoloģisko griezumam (nozīme devona stratigrāfijā), gan arī mūsdienu augu sugu un biotopu pētījumiem, un ainaviski vērtīgu dabas veidojumu kopumu.

 [Detalizēts apraksts](#)

 [Robežshēma: ortofoto pamatne](#)

Dabas datu pārvaldības sistēma OZOLS:

citi dati par šo un citām Latvijas īpaši aizsargājamām dabas teritorijām dabas datu pārvaldības sistēmā [OZOLS](#)

<https://www.daba.gov.lv/lv/liepas-iezis-balta-klints>